

nem feltűnő magas, vagy alacsony termetű, nincs túlmély vagy kirívó magas hangja, stb.

Szinpadi ékszerek feltalálója Maier János bécsi ékszerész. Szabadalmazási kérvényéről ír a „Honderű”, 1843: 8. szám. 278. old.

Szinpadi járás. (Lásd: Járás.)

Szinpadi játékpénz. A színház kellék-tárából származó azon eszköz, mely a szinpadi játéknál szükséges pénzt helyettesíti. (Kellékpénz.) A papírpénzt régebben fehér papírcédulával helyettesítették, melyre színes (kék és piros) ceruzával a valódi pénzhez hasonló díszeket és felírásokat rajzoltak. Egy időben az elhasznált régi osztálysorsjegyeket használták fel e célra. Utóbb a színházak házinyomdáiknál, ahol jegyeiket és hirdeteiket nyomtatják, készíttetnek ily színházi pénzeket, melyek a szinpadról a valóságos bankópénz illuzióját tudják kelteni, sokszor az eredeti felírások helyén szinpadi aktuális vagy humoros szövegekkel, pld. „Színházi pénz”, „ezért a pénzért nem kapni semmit”, stb. Természetesen gondosan kell ügyelni, hogy e szinpadi pénz a valóságos pénztől nagyon eltérő és könnyen felismerhető legyen és még a legtapasztalatlanabb ember megtévesztésére se legyen alkalmas, különben könnyen úgy jár a színház, mint a régi Népszínház, melyet az 1890. év körül egy ily esetből kifolyólag megbüntettek, mert a használt színházi pénz lehetővé tette a kisebb műveltségű embereknek, kiknek kezén ritkán fordult meg nagyobb értékű papírpénz, megtévesztését. Az aprópénz helyett bádogból kivert kis kerek pénzformájú darabokat használnak, de rendelkeznek a kelléktárak rendszeren régi elértektelenedett és a forgalomból kivont apró rézpénzzel is, pld. régi 2 filléresek és krajcárok, vas 10 és 20 filléresek stb.

Szinpadi műfajok. Sz. m.-nak nevezük ama szindarabok összességét, amelyek prózában, versben, zenére írt szöveggel, vagy zenei betétszámokkal vannak megírva. A szindarabokat drá-

mának, tragédiának, vígjátéknak, bohózatnak, burleszknek, énekes bohózatnak, operettnak, operának, népszimfűnek, színjátéknak, szimfűnek, énekes vígjátéknak, verses tragédiának, társadalmi drámának, egyfelvonásosnak, kabarétréfának, parasztkomédiának, blüettnek, némajátéknak, commédia dell'-artenak, sketsnek, vígoperának, tündérvígjátéknak, látványosságoknak, drámai költeménynek, daljátéknak, zenedrámának, életképnek, mesejátéknak, revűnek, dalműnek, táncoperettnak, romantikus színjátéknak, ötletnek, komédiának, zenés képnek nevezik. De ujabban számos más elnevezést is találtak ki a Sz. m.-ra. Ilyenek az: Idill, zenés pillanatkép, pasztell, borzalom egy felvonásban, pesti életkép, fantázia, vidámság, vidéki történet, tragikus bohózat, tragikomédia, bolondság, valószínűtlen történet, stb. De divatosak a hosszú műfajmeghatározások is, úgy mint: Egy úri penzió története 3 felvonásban, Te csak pipálj, Ladányi. Jelenetek az élet mélységeiből. (Éjjeli menedékhely.) stb. Valóban azonban csak három osztályba sorolhatók: tragédia, komédia, szimfű; azonkívül aztán zenés darabokra. (V. ö. Irodalmi ügynökség.)

(Tiszay Andor.)

Szinpadi Szerzők Egyesülete. (Lásd: Magyar Szinpadi Szerzők Egyesülete.)

Szinpadi Szerzők Világkongresszusa. Budapesten, 1930 máj. 28.-án tartotta ülését a Tud. Akadémián. A kongresszus elnöke Ludwig Fulda volt. Többek közt megjelent: Denys Amiel, a párizsi világszövetség főtítkára, Wilhelm Kienzl zeneszerző, Charles Méré, Luigi Chia-relli, J. Nonna Otesco, Jan Mirulescu szimfűírók, stb.

Szinpadmester. A latin „Theatri Magister” és a német: „Theater-Meister” szóból képezve. Az első szintársulatlal kötelessége volt megvizsgálni a szin-falakat, azokat rendben kellett tartania, ő gondoskodott a függönykezelésről, a szinpadi tisztaságáról és általában a színház körüli teendők pontos elvégzéséről (V. ö. Díszmester.)